

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Jiřího Pally, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **M. L.**, zast. Mgr. Daliborem Šamanem, advokátem, se sídlem Fibichova 218, Mělník, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 11. 2010, č. j. 28 Az 37/2010 – 31,

t a k t o :

- I. Řízení **se zastavuje**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Zástupci žalobce Mgr. Daliboru Šamanovi, advokátu, se sídlem Fibichova 218, Mělník, **se nepřiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 6. 2010, č. j. OAM-106/VL-18-K03-2009, bylo rozhodnuto tak, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že žalobce uvádí jako důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany obavu z návratu do vlasti a zájem na legalizaci pobytu na území České republiky. Vyhodnotil, že v případě žalobcem uváděné krádeže 20 tun uhlí v uhelných skladech, kde pracoval jako hlídač, a za kterou měl být protiprávně činěn odpovědným, se jednalo o kriminální čin, ke kterému došlo z důvodu se obohatit, a nemůže se proto jednat o azylově relevantní důvod. Mímoto žalovaný poukázal na to, že o mezinárodní ochranu žalobce požádal po více jak 10 letech pobytu na území České republiky i od uvedeného incidentu ve své vlasti, a to teprve poté, co mu nebylo prodlouženo pracovní vízum. Uzavřel, že zákon o azylu nemůže nahrazovat zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Ohledně udělení doplňkové ochrany dospěl k závěru, že v současné době v Moldavsku není dáno vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti žalobce, přičemž ani žalobce nezmínil žádnou skutečnost, na základě které by mu mohla v zemi původu hrozit vážná újma.

Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou ze dne 21. 7. 2010, ve které navrhl, aby Krajský soud v Hradci Králové napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Namítal, že žalovaný porušil § 12 písm. b) a § 14a zákona o azylu a dále § 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

Žalobce se obává návratu do Moldávie, protože mu tam bylo vyhrožováno a byl dokonce napaden samotnou policií. Při návratu do vlasti by se mohl setkat s opakovaným útokem na svou osobu, a má tedy odůvodněný strach z pronásledování. Poukazoval na tamní korupci, svévolné zatýkání a nelidské zacházení a mučení ze strany policie. Podle jeho názoru je nerozhodné, před kolika lety k útoku na jeho osobu v zemi původu došlo.

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 24. 11. 2010, č. j. 28 Az 37/2010 – 31, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění dospěl k závěru, že žalovaný se projednávání žádosti věnoval s odpovídající péčí, posoudil individuální příběh žalobce v kontextu se zprávami o zemi původu a odkazem na cílené informace reagoval i na jeho stěžejní námitku, totiž obavu z jednání osob, které mu dříve vyhrožovaly. Na základě rozboru skutkového stavu, jak tento vyplývá ze spisové dokumentace a rozhodnutí žalovaného, a jeho subsumpce pod příslušná zákonná ustanovení krajský soud uzavřel, že je jednoznačně přesvědčen o správnosti rozhodnutí žalovaného.

Proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové se žalobce (dále též „stěžovatel“) bránil kasační stížností ze dne 12. 1. 2011, podanou z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v níž navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Stejně jako v žalobě namítal, že žalovaný porušil § 12 písm. b) a § 14a zákona o azylu, jakož i § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu. Stěžovatel pociťuje odůvodněný strach z návratu do Moldávie, neboť by se tam mohl setkat s opakovaným útokem na svoji osobu. Do České republiky odecestoval poté, co byl napaden policií a měl obavy o svůj život, přičemž po návratu mu bylo opětovně vyhrožováno smrtí. Podle stěžovatele je v jeho případě naplněno objektivní i subjektivní hledisko pro udělení mezinárodní ochrany. Vzhledem k tomu, že je v důkazní nouzi, je na žalovaném, aby prokázal, že v případě návratu stěžovatele do vlasti by mu nehrozilo žádné nebezpečí, což se ovšem žalovanému nepodařilo. Současně stěžovatel požádal o ustanovení zástupce, přičemž svoji žádost odůvodnil tak, že v současné době je žadatelem o azyl a nedisponuje dostatkem finančních prostředků, aby si mohl advokáta zaplatit, a nemá ani právní vzdělání. Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 27. 1. 2011, č. j. 28 Az 37/2010 – 56, ustanovil stěžovateli pro řízení o soudním přezkoumání rozhodnutí správního orgánu zástupcem Mgr. Dalibora Šamana, advokáta, se sídlem Fibichova 218, Mělník. Vzhledem k opakovaným neúspěšným pokusům o doručení usnesení (viz níže) Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 18. 5. 2011, č. j. 28 Az 37/2010 – 74, ustanovil opatrovníkem stěžovatele pro doručení usnesení o ustanovení advokáta z důvodu neznámého pobytu stěžovatele Organizaci pro pomoc uprchlíkům, se sídlem Kovářská 4, Praha 9.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 15. 6. 2011 žalovaný popřel oprávněnost kasační stížnosti. Vzhledem k neznámému pobytu stěžovatele navrhl, aby Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti zastavil ve smyslu § 33 zákona o azylu. Poukázal přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2007, č. j. 7 Azs 91/2007 – 66.

Po předběžném posouzení splnění zákonných náležitostí kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že **jsou naplněny podmínky pro zastavení řízení o kasační stížnosti.**

Podle § 47 písm. c) s. ř. s. „soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon.“

Podle § 33 písm. b) zákona o azylu „soud řízení zastaví, jestliže nelze zjistit místo pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany (žalobce).“

V usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2008, č. j. 7 Azs 91/2007 – 66, zdejší soud judikoval, že „pokud v azylové věci nastane situace, kdy u stěžovatele, který je žadatelem o azyl, nelze zjistit místo jeho pobytu, soud řízení o kasační stížnosti zastaví podle § 33 písm. b) zákona

č. 325/1999 Sb., o azylu, bez ohledu na to, zda kasační stížnost má všechny zákonné náležitosti a zda jsou splněny všechny podmínky řízení, včetně povinného zastoupení advokátem, či nikoliv.“

Nejvyšší správní soud konstatuje, že podmínky pro zastavení řízení podle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 33 písm. b) zákona o azylu a § 120 s. ř. s. byly naplněny rovněž v nyní projednávané věci, neboť nelze zjistit místo pobytu stěžovatele jako žadatele o udělení mezinárodní ochrany. V řízení před krajským soudem a až do doby vydání napadeného rozsudku byl stěžovatel hlášen k pobytu v Pobytovém středisku Kostelec nad Orlicí, Rudé armády 1000, 517 41 Kostelec nad Orlicí. Tuto adresu uváděl na podáních vůči krajskému soudu a na tuto adresu mu rovněž bylo soudem doručováno. Podle sdělení příslušného pracovníka Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, pracoviště Kostelec nad Orlicí, ze dne 18. 5. 2011 nicméně stěžovatel pobytové středisko Kostelec nad Orlicí dne 6. 1. 2011 opustil a jeho další pobyt není znám. Na obálku kasační stížnosti pak byla stěžovatelem jako odesílací adresa vyznačena ubytovna T., M. 243, D. B., přičemž kasační stížnost byla podána dne 17. 1. 2011 na poště D. B., PSČ X.

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 1. 2011, č. j. 28 Az 37/2010 – 56, kterým byl stěžovateli ustanoven zástupce pro řízení o kasační stížnosti, a které bylo doručováno do vlastních rukou stěžovatele, se ovšem na udanou adresu ubytovny T. doručit nepodařilo, a poté, co adresát nebyl zastižen a zásilku si nevyzvedl ani v zákonné lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla uložena a připravena k vyzvednutí na poště D. B., byla tato vrácena krajskému soudu. Krajský soud se takto neúspěšně pokusil usnesení doručit celkem dvakrát. Podle úředního záznamu ze dne 22. 3. 2011 (č. l. 62) bylo pracovníci ubytovny T. soudu telefonicky sděleno, že stěžovatel se na ubytovně již přes měsíc neukázal, nevyzvedl si poštu a nezanechal adresu, na které se v současné době zdržuje. Krajský soud poté požádal Policii České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytových agend Mladá Boleslav o zjištění místa pobytu stěžovatele a doručení usnesení o ustanovení zástupce. Sdělením tohoto útvaru ze dne 12. 4. 2011, č. j. KRPS-47921-7/ČJ-2011-010033, byl soud vyrozuměn, že v průběhu kontroly na ubytovně T., provedené dne 4. 4. 2011, bylo správcem ubytovny sděleno, že stěžovatel zde byl ubytován v době od 18. 1. do 24. 1. 2011. Kde se v současné době zdržuje, správce neví a novou adresu nebo kontakt na sebe nesdělil, toliko cca jednou za tři týdny se na ubytovně zastaví zkontrolovat, zda mu nepřišla nějaká pošta, naposledy zde byl právě dne 4. 4. 2011 před příchodem hlídky. Pracovníci útvaru se proto se správcem dohodli na doručení usnesení. Ze sdělení téhož útvaru ze dne 4. 5. 2011, č. j. KRPS-47921-10/ČJ-2011-010033, se podává, že dne 18. 4. 2011 bylo při opětovné kontrole na ubytovně T. ubytovatelkou sděleno, že stěžovatel se na ubytovně od minulé kontroly nezastavil, ubytovatelka nicméně přislíbila, že pokud se stěžovatel na ubytovně vyskytne, bude o tom policii informovat. Vzhledem k tomu, že do 4. 5. 2011 se stěžovatel na ubytovně neobjevil, uvedený útvar policie krajskému soudu sdělil, že se mu nepodařilo zjistit současnou adresu stěžovatele ani doručit usnesení o ustanovení zástupce.

Poté, co byl spis Krajským soudem v Hradci Králové předložen Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti, zdejší soud současně s poučením o probíhajícím řízení a složením senátu příslušného k projednání a rozhodnutí věci ze dne 22. 7. 2011, č. j. 4 Azs 26/2011 – 84, vyzval stěžovatelova ustanoveného zástupce, aby vyčíslil odměnu za zastupování a doložil, zda je plátcem DPH či nikoliv, a dále aby soudu sdělil adresu pobytu stěžovatele, popř. že mu místo pobytu stěžovatele není známo. Zástupce stěžovatele na tuto výzvu reagoval vyjádřením ze dne 30. 8. 2011, v němž sice vyčíslil svoji odměnu a doložil, že je plátcem DPH, ohledně místa pobytu stěžovatele se ovšem nijak nevyjádřil, a je tedy zřejmé, že ani jemu není místo pobytu stěžovatele známo.

Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že stěžovatel je neznámého pobytu, a to nejpozději od 24. 1. 2011, kdy opustil ubytovnu T., M. 243, D. B., na této adrese se dále

nezdržoval a nesdělil ani svoji novou adresu nebo kontakt, a to ani když se na ubytovně následně, naposledy dne 4. 4. 2011, zastavil zkontrolovat, zda mu nepřišla pošta. Současné místo pobytu stěžovatele se nepodařilo zjistit ani Policii České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytových agend Mladá Boleslav. V této souvislosti je třeba dodat, že nemožnost zjistit místo pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany, společně s dalšími situacemi uvedenými v ustanovení § 33 zákona o azylu, představuje natolik zásadní podmínku řízení, že její nenaplnění znamená faktickou nemožnost v soudním přezkumu pokračovat, což odpovídá též jednoznačné formulaci uvedeného ustanovení.

Vzhledem k výše uvedeným důvodům Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti zastavil podle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 33 písm. b) zákona o azylu a § 120 s. ř. s., neboť nelze zjistit místo pobytu stěžovatele jako žadatele o udělení mezinárodní ochrany. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť řízení o kasační stížnosti bylo zastaveno.

Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele pro řízení o kasační stížnosti byl ustanoven usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 1. 2011, č. j. 28 Az 37/2010 – 56, platí jeho hotové výdaje a odměnu za zastupování podle ustanovení § 35 odst. 8 věty první s. ř. s. za středníkem ve spojení s § 120 s. ř. s. stát. Ze spisového materiálu ovšem vyplývá, že ustanoveným advokátem nebyl v projednávané věci proveden žádný úkon právní služby, a nebyly tak naplněny zákonné předpoklady pro přiznání odměny podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). Bylo proto rozhodnuto tak, že ustanovenému zástupci stěžovatele Mgr. Daliboru Šamanovi, advokátu, se nepřiznává odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti. K podání zástupce ze dne 30. 8. 2011, v němž tento vyčíslil odměnu za 1 úkon právní služby [převzetí a příprava zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu], kráceno na jednu polovinu, tedy ve výši 1050 Kč, a dále náhradu hotových výdajů – režijní paušál ve výši 1 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky, včetně DPH 20 % tedy celkem 1620 Kč, Nejvyšší správní soud konstatuje, že právní úkon „*první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení*“ podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu v sobě zásadně zahrnuje určitý provázaný soubor dílčích činností advokáta při převzetí případu a přípravě zastoupení, zejména úvodní pohovor, seznámení se s případem, studium relevantních podkladů, nahlížení do soudního spisu apod. Určující charakteristikou tohoto úkonu je jeho účel, spočívající v přípravě zastoupení jako úvodní fázi poskytování právních služeb. Takovýmto úkonem právní služby tedy nemůže pouhé převzetí obálky s usnesením o ustanovení advokáta zástupcem účastníka, jakož ani sdělení vůči soudu, obsahující výhradně vyčíslení odměny za zastoupení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. září 2011

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu